

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 29-01-2015

SDS version: 1.2

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Pr-nr.: 2422291

Handelsnavn: Sprinklervæske koncentrat

Produkt nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Sprinklervæske.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Polar A/S

Hylkevej 31

8660 Skanderborg

Tlf.: +45 75 45 48 70

Kontaktperson og mail:

info@polaras.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen**

EU (67/548 eller 1999/45): F;R11.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 2;H225.

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. MærkningselementerCLP**Signalord:**

Fare

Meget brandfarlig væske og damp. (H225)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)

Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)

Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. (P210)

Bær beskyttelseshandsker/øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)

Opbevares på et godt ventileret sted. Hold beholderen tæt lukket. (P403+P233)

Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med nationale regler. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning:

Deklaration i henhold til EU Forordning nr. 648/2004:

Sæbe <5%.

Andet

Følbar mærkning ved til detail.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1./3.2. Stoffer/Blandinger**

Indholdstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w %	Note
Ethanol	603-002-00-5	64-17-5/ 200-578-6	F;R11 Flam. Liq. 2; H225	60-80	1
Monoethylenglycol (MEG)	603-027-00-1	107-21-1/ 203-473-3	Xn;R22 Acute Tox. 4;H302	1-5	1

1 = Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag. Hold den tilskadekomne under opsyn.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald IKKE opkastning. Hvis opkastning forekommer holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Opsøg læge.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er meget brandfarligt. Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser:

Carbonoxider. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion. Brug trykluftmaske ved kraftig røgdudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Brug personlige værnemidler – se pkt. 8.

Fjern antændelseskilder, Begræns spredning. Sørg for god udluftning. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikret udstyr.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til kloak – se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild – se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

Rygning og brug af åben ild forbudt. Sørg for effektiv ventilation.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lign. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

Opbevares brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske foreskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse I-2, én oplagsenhed = 1 liter.

Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker skal følges.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Ethanol	1000 ppm – 1900 mg/m ³	-
Monoethylenglycol	10 mg/m ³ - 26 ppm	E, H

E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Stoffet kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC-værdier:

Ethanol - DNEL:

Inhalation	Short term	Local effects	Workers	1900 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	343 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	950 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	General population	950 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	87 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	206 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	114 mg/m ³

Monoethylenglycol - DNEL:

Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	106 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Local effects	Workers	35 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	53 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Local effects	General population	7 mg/m ³

Ethanol - PNEC:

Water	Fresh	0.96 mg/L
Water	Marine	0.79 mg/L
Water	Intermittent releases	2.75 mg/L
Soil	-	0.63 mg/kg soil dw

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Monoethylenglycol - PNEC:

Water	Fresh	10 mg/L
Water	Marine	1 mg/L
Water	Intermittent releases	10 mg/L
Soil	-	1.53 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol

For yderligere information se vedlagte eksponeringsscenarier.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn. Åndedrætsværnet skal være luftforsynet, da produktet indeholder lavtkogende væsker som adsorberes dårligt på kulfiltre.
Hænder:	Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi.
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.
Hud og krop:	Ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende:	Flydende
Farve:	-
Lugt:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt(°C):	-
Flammepunkt (°C):	Ca. 16
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses-eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk (mm Hg, 25 °C):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	-
Opløselighed i vand:	Opløselig
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet (mm ² /sec):	-
Eksplosive egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Brandbart. Normalt stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser. Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampene, der afgives, kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som carbonoxider kan dannes.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
Ethanol	Oral	Rat	LD50	10470 mg/kg bw
Ethanol	Inhalation	Rat	LC50 / 4 h	124.7 mg/L air
Ethanol	Dermal	Rabbit	LD50	> 20000 mL/kg bw
Monoethylenglycol	Oral	rat	LD50	7712 mg/kg bw
Monoethylenglycol	Dermal	mouse	LD50	> 3500 mg/kg bw
Monoethylenglycol	Inhalation	rat	LC50	> 2.5 mg/L air/6h

Symptomer:

Indånding: Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse: Indtagelse kan give ubehag

Hudkontakt: Kan virke irriterende på huden - kan medføre rødme. Kan optages gennem huden og give symptomer som svimmelhed og hovedpine.

Øjenkontakt: Kan fremkalde irritation af øjet.

Langtidsvirkninger:

Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. Lever, nyrer og centralnervesystem, herunder hjerneskader.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet**

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Ethanol	96 h	Fish	LC50	14.2 g/L
Ethanol	48 h	Daphnia	LC50	5012 mg/L
Ethanol	96 h	Algae	EC50	1.97 g/L
Monoethylenglycol	96 h	Fish	LC50	72860 mg/L
Monoethylenglycol	48 h	Daphnia	EC50	> 100 mg/L
Monoethylenglycol	96 h	Algae	EC50	6500 13000 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ethanol	Ja	OECD Guideline 301 B	97% after 28 days
Monoethylenglycol	Ja	OECD Guideline 301 A (new version)	90-100% after 10 days

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ethanol	Nej	-0,35	-
Monoethylenglycol	Nej	-1,36	-

12.4. Mobilitet i jord

-

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

-

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	14 06 03	Andre opløsningsmidler og opløsningsmiddelblandinger

Særlig mærkning:

-

Forurenet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4.**ADR**

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1170	Ethanolopløsning	3	II

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
1170	Ethanol solution	3	II

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**

Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder > 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning. (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Pr-nr.: 2422291.

Deklaration i henhold til EU Forordning nr. 648/2004:

Sæbe <5%.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 571 af 29. november 1984 om anvendelse af driv- og opløsningsmidler i aerosolbeholdere.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H/R sætninger omtalt i afsnit 2+3:

R11 – Meget brandfarlig.

R22 – Farlig ved indtagelse.

H225 - Meget brandfarlig væske og damp.

H302 – Farlig ved indtagelse.

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

Tilføjelse af PR-nummer.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.1 (09-12-2014).
